

Miljøverndepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo

Høring – NOU 2003:14 (Bedre kommunal og regional planlegging etter plan- og bygningsloven)

Det vises til høringsbrev av 20.05.03. Fylkesmannen har følgende kommentarer som er ordnet etter NOUens kapittelinndeling:

Kap. 2 Hovedspørsmål

Fylkesmannen støtter utvalgets forslag om regler om samspillet mellom forvaltningsnivåene i plansaker. Nasjonale og regionale hensyn må komme tydelig fram i planprosessene og reglene om utarbeidelse av planprogram synes å ivareta dette. Den nye bestemmelsen om statlige planretningslinjer antas også å bli til hjelp for kommunene i planleggingen. Regionalt planforum eksisterer allerede i vårt fylke.

Kap. 3 Kommunal planlegging

Fylkesmannen støtter forslaget om at meklingsordningen for innsigelser lovfestes. Vi forslår også at meklingsfunksjonen legges til Fylkesmannen. Vi støtter også forslaget om gjennomgående arealkategorier for alle plantyper.

Kap. 4. Regional planlegging

Vi støtter utvalgets forslag om å styrke den regionale planleggingen og gjøre den mer målrettet og fleksibel. Det er også positivt at det foreslås regler som legger til rette for interkommunalt plansamarbeid.

Utvalget foreslår at den regionale planleggingen skal ta utgangspunkt i en regional planstrategi som lovfestes. Vi støtter dette forslaget, men vil understreke at betydningen av planstrategien som styringsverktøy, vil være helt avhengig av at kommunene er sentrale i utformingen av strategien. Vi støtter også forslaget om at det ikke lenger skal være en plikt for fylkeskommunen til å utarbeide en full fylkesplan hvert fjerde år. Fylkesplanleggingen bør i langt større grad enn hittil målrettes mot de utfordringene som krever regional oppfølging. Hovedutfordringen for fylkesplanleggingen blir imidlertid å sikre kommunal medvirkning og eierskap til plandokumentene. Vi er usikre på om lovforslaget sikrer dette i tilstrekkelig grad.

Utvalget omtaler i kap. 4.2.2.6 bl.a. regional stats rolle i planprosessen. Vi slutter oss tilrådingene om at departementene i større grad må delegere ansvar og myndighet til regionale statsetater for å delta i samarbeidet om fylkesplanleggingen. Vi støtter også forslagene om at

regjeringen kan gi retningslinjer om planleggingsvirksomheten, samt at det hvert fjerde år utarbeides en samordnet nasjonal politikk for regional planlegging. Dette vil sikre at de nasjonale føringene for den regionale planleggingen er tydelige og tilpasset aktuelle utfordringer.

Vi slutter oss i hovedtrekk til utvalgets forslag om godkjenningsordninger for fylkesplaner og fylkesdelplaner. Det er ikke åpnet adgang til å reise innsigelse mot fylkesdelplan for arealbruk til tross for at denne blir rettslig bindende. Vi mener det bør vurderes å åpne for at berørte statlige myndigheter og kommuner gis rett til å reise innsigelse mot fylkesdelplaner for arealbruk. Utvalget foreslår sentral godkjenning av slike planer. Det bør vurderes om slike planer kan godkjennes av fylkestinget når det ikke er reist innsigelse fra berørte kommuner eller statlig myndighet.

Et alternativ til fylkesplanlegging kan være interkommunalt plansamarbeid. Vi støtter utvalgets forslag og mener interkommunalt plansamarbeid bør være den vanlige planformen ved samarbeid om arealforvaltning som berører flere kommuner. Slikt plansamarbeid vil antakelig ha større legitimitet i kommunene enn fylkesdelplaner for arealbruk. Det er mulig at det ikke er behov for egne rettslig bindende fylkesdelplaner for arealbruk, når fylkeskommunen og statlige myndigheter som foreslått, får anledning til å initiere interkommunalt plansamarbeid. Dette bør vurderes nærmere, og vil bidra til ytterligere forenkling av plansystemet.

Kap. 5 Statlige virkemidler

Det vises til kommentarene til kap. 3 om lovfesting av meklingsordningen og av hvem som bør være mekler i innsigelsessaker.

Det er positivt at det tas inn i lovteksten § 1-14 hvem som kan reise innsigelse og hva som er grunnlaget for bruk av innsigelse. Vi støtter ikke mindretallets forslag om at retten til å fremme innsigelse bortfaller dersom kravet til deltakelse i planprosessen etter § 1-6 femte ledd ikke er oppfylt, forutsatt at planmyndighetene har oppfylt varslingsplikten etter vedkommende planbestemmelse.

Kap. 7 De enkelte temaer og sektorer med sine lover og virkemidler

Kap. 7.13 Helse- og sosialsektoren

Fylkesmannen viser til sin uttalelse av 25.08.03 med forslag om at man i § 1-8 andre ledd og § 1-9 nevner helse på linje med miljø, naturressurser og samfunn.

Kap. 7.14 Samfunnssikkerhet

Fylkesmannen er det som svært positivt at planforslaget formaliserer samfunnssikkerhetsplanleggingen på regionalt nivå, fylkesnivå og kommunalt nivå.

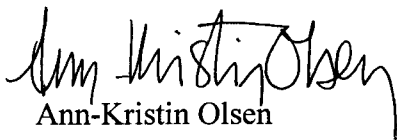
Vi støtter forslaget om innføring av risiko- og sårbarhetsanalyser som et ledd i den ordinære kommuneplanprosessen (arealplanområder). Kommunene blir da i langt større grad nødt til å ivareta samfunnssikkerhetshensyn i planleggingen. Forslaget vil også lette fylkesmannens arbeid i å implementere samfunnssikkerhetstenkning på kommunenivå og regionalt nivå (fylkesnivå).

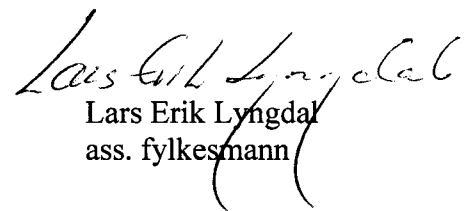
Vi støtter forslaget om innføring av hensynsoner på alle plannivå. Innføring av hensynsoner vil etter fylkesmannens vurdering være et velegnet verktøy for å lettere kunne kommunisere farer eller andre forhold som det er viktig å ta hensyn til i arealplanleggingen.

Kap. 8 Økonomiske og administrative konsekvenser

Forslagene i utredningen vil bety medføre grundigere og bedre planprosesser med bedre planer som resultat. Dette vil by på både kompetansemessige og økonomiske utfordringer for både kommuner og regionale statlige myndigheter.

For Fylkesmannens del antar man at dersom reglene blir gjennomført er det behov for å styrke embetenes planleggingskompetanse, særlig på områder som samfunnssikkerhet, folkehelse, samordning og juridisk plankompetanse. Det vil bli stort behov for å kunne veilede kommunene i både faglige og juridiske spørsmål. Saksbehandlerkompetansen hos fylkesmennene bør styrkes. Det bør også settes av midler til opplæring både regionalt og lokalt i kommunene.

Ann-Kristin Olsen

Lars Erik Lyngdal
ass. fylkesmann

Saksbehandlers telefon: 38 17 67 71

Kopi: Fylkesmennene